

Archeologienota

Programma van maatregelen voor een archeologische opgraving

Ekeren (Antwerpen) Laar –
Gerardus -Stijnenlaan
(prov. Antwerpen)

Auteurs: DEFRANCQ Jelle

Projectcode: 2023K318

Gemotiveerd advies

Naar aanleiding van de aanleg van een fietspad en voetpad tussen de Laar en de Gerardus Stijnenlaan te Ekeren, Antwerpen werd een bureaustudie uitgevoerd. Het projectgebied is gelegen in het district Ekeren, ten noorden van Antwerpen, op een door Stad Antwerpen verworven perceel tussen de Laar en de Gerardus Stijnenlaan.

De site is vrij laag gelegen (4,7mTAW en de 3,83mTAW) en grenst in het zuiden aan de Laarse beek. De bodems ter hoogte van het studiegebied zijn gekarteerd als vergraven bodem. De oorspronkelijke bodems, zijnde vochtige tot natte zandbodems, zijn hier onherkenbaar geworden door menselijke activiteit (bodemtype OT).

De Quartair geologische kaart toont aan dat de ondergrond ter hoogte van het projectgebied bestaat uit eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan met mogelijk Vroeg-Holoceen zand tot zandleem en/of hellingsafzettingen uit het Quartair (Type 1). De tertiaire ondergrond in het studiegebied bestaat uit de formatie van Lillo. Een groen tot grijsbruin, weinig glauconiethoudend fijn zand met schelpen aan de basis.

De Centraal Archeologische Inventaris (CAI) wijst op de aanwezigheid van menselijke bewoning in de wijde omgeving, minstens vanaf de ijzertijd. Bewoning in de vroege en midden Romeinse tijd en vanaf de volle middeleeuwen werd tevens archeologisch aangetoond. Vondsten uit steentijd wijzen er op dat ook vroeger, menselijke activiteiten plaatsvonden. Cartografische indicatoren tenslotte wijzen op het bestaan van een dorpskern met omgracht gebouw ('het Laar') ten zuidwesten van het studiegebied.

De geplande werken voorzien de aanleg van een fietspad en een wandelweg. Hiertoe worden ook enkele bomen geroid. De diepte van de werken is beperkt tot een strook van 2m breed en een diepte van 0,15m voor het wandelpad en een strook van 3,5m breed en 0,10m diep voor het fietspad. Aan beide kanten van het fietspad wordt een strook van 1,5m gras ingezaaid. Daarnaast wordt een smalle 0,6m diepe sleuf voorzien voor de electriciteitsleidingen. De geplande ingrepen zijn met ander woorden zeer ondiep (wandelpad en fietspad) of zeer lokaal (rooien bomen, aanleg electriciteitskabel). De impact op het archeologische archief is bijgevolg nihil of danig beperkt dat archeologisch onderzoek nauwelijks enige valabale kenniswinst zal genereren.

Besluitend kan gesteld worden dat de aan- of afwezigheid van een site binnenin het projectgebied niet bevestigd noch ontkracht kan worden. Archeologische en cartografische indicatoren wijzen op bewoning vanaf de ijzertijd en menselijke activiteiten vanaf de steentijd in de regio. De zeer beperkte impact van de werken echter, zal mogelijke aanwezige sporen vrijwaren van vernietiging. Daar waar de werken wel een impact zullen uitoefenen op mogelijk bewaard archeologisch archief, zal verder vooronderzoek geen valabele kenniswinst

opleveren gezien de beperkte of ongunstige vorm van de ingrepen. Bijgevolg is er geen reden om over te gaan tot verder vooronderzoek.

Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.